

Grad Opatija

22.

Na temelju članka 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, br. 94/13) i članka 44. Statuta Grada Opatije (»Službene novine Primorsko-goranske županije«, br. 25/09, 30/09-ispravak i 7/13), Gradonačelnik Grada Opatije podnosi

Izješće

o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Opatije za razdoblje 2014. do 2019. godine u 2015. godini

1. Uvod

Plan gospodarenja otpadom Grada Opatije za razdoblje od 2014. do 2019. godine usvojen je na sjednici Gradskog vijeća Grada Opatije održanoj 21. srpnja 2014. godine i objavljen je u Službenim novinama Primorsko-goranske županije, broj 23/2014.

2. Zatečeno stanje

Grad Opatija donio je 2014. godine Odluku o obveznom korištenju komunalne usluge održavanja čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada (Službene novine PGŽ, br. 27/2015), kojom je propisana obveza sakupljanja i odvoza otpada sa cijelog područja Grada Opatije a poslovi su bili povjereni komunalnom društvu »Komunalac« d.o.o.

Sakupljanje i odvoz komunalnog otpada organiziran je zajednički, po istim principima za područje Grada Opatije i općina Lovran, Matulji i M. Draga. Otpad je deponiran na deponiji Osojnica koji se nalazi na području Općine Matulji, a deponijem također upravlja »Komunalac« d.o.o.

Na području Grada Opatije u 10 naselja živi ukupno 11.659 stanovnika (izvor: Popis stanovništva 2011. godine), a kao izrazito turističko područje u priobalnim naseljima Opatija, Ika i Ičići ostvaruje se i preko 1 milijun noćenja godišnje.

Sakupljanje otpada je organizirano kroz posude postavljane na javnim površinama:

- komunalni otpad - 1.165 posuda (630 od 240 lit, 347 od 660 lit, 30 od 770 lit i 158 od 1100 lit)
- posude za papir - 50 (41 od 370 lit, 2 od 660 lit, i 7 od 770 lit)
- posude za plastiku i plastične čepove - 7 (1 od 660 lit, 3 od 770 lit i za čepove 3 od 240 lit)
- posude za staklo - 4 (2 od 660 lit i 2 od 770 lit).

U 2015. godini je s područja Grada Opatije sakupljeno (količine u tonama):

- komunalnog otpada	5.156,65 t	87,87%
- glomaznog otpada	480,69 t	8,19%
- biorazgradivog otpada	116,85 t	1,99%
- ostataka od čišćenja ulica	30,26 t	0,52%
- ostalog otpada koji nije biorazgradiv	46,57 t	0,79%
- otpada sa tržnice	37,74 t	0,64%

SVEUKUPNO	5.868,76 t	100,00%
------------------	-------------------	----------------

Sakupljene količine odvojeno prikupljenog otpada su bile vrlo male, svega 85,80 t (1,46% ukupno sakupljenog otpada), s time što je najveći dio tog otpada bio papir i karton.

Količine preuzetog otpada su na godišnjoj razini za 10% manje nego prosjek od 2011. do 2014. godine. Ove godišnje varijacije nisu u vezi s mjerama gospodarenja otpadom, osim u dijelu biorazgradivog otpada gdje su preuzete količine bitno smanjene (sa 422,82 tona u 2013. odnosno 375,95 tona u 2014. g. na 116,85 tona u 2015. godini), a što je najvećim dijelom rezultat provedenih mjera izdvajanja biološkog otpada koje provode Parkovi d.o.o. te kompostiranja koja prakticira sve veći broj domaćinstava.

Na području Grada Opatije ne postoje divlja odlagališta otpada, a povremena onečišćenja okoliša kroz neodgovorno odlaganje otpada u prirodu brzo se saniraju kroz komunalno redarstvo Grada.

3. Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom

Ciljevi sustava gospodarenja otpadom uspostavljeni Planom gospodarenja jesu:

- sprječavanje i smanjenje nastajanja otpada na izvoru
- uspostava sistema sakupljanja raznovrsnog otpada
- povećanje udjela odvojeno sakupljenog komunalnog otpada, obrade nerazvrstano otpada i kompostiranja zelenog, biorazgradivog otpada
- razvijanje svijesti građana za okoliš i održivi razvoj, te
- sprječavanje nastajanja divljih odlagališta te sanacija istih ako se pojave.

4. Mjere za ostvarivanje ciljeva definirane Planom gospodarenja otpadom

Mjere za realizaciju ciljeva iz Plana gospodarenja otpadom definirane su kroz pet grupa

4.1. Nadzor nad sustavom gospodarenja otpadom:

Kroz komunalno redarstvo Grada Opatije, te pravovremenim reakcijama na prijave građana onemogućavani su bilo kakvi pokušaji stvaranja divljih deponija u 2015. godini. Nije bilo potrebe niti za primjenom kaznenih odredbi iz Odluke o komunalnom redu Grada Opatije, a niti drugih mjera koje su Planom predviđene u slučaju pojave divljih deponija

Mrežna aplikacija za evidenciju lokacija odbačenog otpada uspostaviti će se u »Komunalcu« radi praćenja stanja na cijelom području na kojem to trgovačko društvo djeluje.

4.2. Edukacija:

Putem »Komunalac« d.o.o. provedene su u 2015. godini brojne edukacijske aktivnosti:

- uz račune račune za komunalne usluge opskrbe pitkom vodom, odvodnju vode i odvoz komunalnog otpada dostavljene su korisnicima i upute za postupanje s glomaznim otpadom (u mjesecima: siječanj/prosinac),
- u svim brojevima Lista Opatija u 2015. godini, a koji se distribuiraju svim domaćinstvima na području Grada Opatije, objavljuju se novosti i edukativni materijali,
- provedena je neposredna edukacija dijela pravnih osoba, a vezano uz odvajanje korisnih komponenti otpada,

- predstavljen je novi koncept gospodarenja otpadom u domaćinstvu zainteresiranim korisnicima i medijima,
- web stranica »Komunalac« d.o.o redovito se ažurira novim i aktualnim podacima o postupanju s otpadom,
- na Tržnici Opatija, u sklopu blagajne Komunalca, zainteresirani korisnici mogu dobiti i edukativne materijale o racionalnom korištenju otpadom (pojedine vrste otpada, EE otpad, plastika),
- prigodno je obilježen Svjetski dan zaštite okoliša, konferencijom za novinare, edukacijom ispred gradske tržnice te podjelom 1000 komada platnenih vrećica zainteresiranim korisnicima,
- nabavljeno je i podijeljeno 420 brošura Hrvatske udruge stanara na temu gospodarenja s otpadom,
- Komunalac d.o.o. je sufinancirao edukativnu radionicu o tome kako zaštititi okoliš za djecu OŠ »R.K.Jeretov« te nabavku 1500 EM kugli za potrebe oplemenjivanja morskog okoliša plaže u Ičićima.

4.3. Opremanje:

Grad Opatija donio je 25.03.2014. godine Odluku o povjeravanju obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada komunalnom društvu »Komunalac« d.o.o. Jurdani (Službene novine Primorsko-goranske županije broj 8/2014).

Prostornim planom Grada Opatije i Planom gospodarenja otpadom planirana je izgradnja reciklažnog dvorišta na području ranijeg, privremenog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Opatiji, na Punta Kolovi. Nakon što je u 2015. godini završila procedura izbora izvođača radova i zaključen ugovor o izvođenju radova i ugovor o sufinanciranju 80% vrijednosti putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, neposredno prije početka radova Grad je zaprimio peticiju građana i 5 mjesnih odbora protiv planirane izgradnje radi koje je prvo odgođen početak radova (planiran za 15. rujna 2015. godine), da bi potom na Gradskom vijeću 17. studenog 2015. godine bila donijeta i odluka da će se peticija analizirati kroz predstojeći postupak izmjene i dopune UPU-a naselja Opatija, te da se stoga radovi na izgradnji reciklažnog dvorišta Punta Kolova neće izvoditi.

»Komunalac« d.o.o. je u 2015. g. nabavio neophodnu opremu za odvojeno sakupljanje otpada:

- Posude za odvojeno sakupljanje otpada (7.920 posuda) u ukupnoj vrijednosti od posuda za odvojeno sakupljanje otpada, u ukupnoj vrijednosti. Nabava je sufinancirana putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (427.680 kn) i Grada Opatije (300.000 kn). Posude su deponirane u Komunalcu, a njihova podjela je trebala uslijediti početkom primjene novog sustava nakon donošenja Uredbe o komunalnom otpadu.
- RFID čipovi za identifikaciju korisnika posuda za otpad i evidenciju izvršenih odvoza (10.000 komada) u ukupnoj vrijednosti od 150.700 kn, te uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 60.280 kn (40%).
- oprema za nadogradnju sustava prikupljanja otpada radi evidentiranja preuzimanja otpada od svakog pojedinog korisnika (uključuje opremu i software za obračun naplate komunalne usluge po volumenu ili masi na svakom vozilu za preuzimanje otpada, te objedinjavanje svih podataka u Komunalcu radi generiranja računa korisnicima) u vrijednosti od 173.980 kn, te uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 69.592,00 kn (40%).
- specijalno vozilo za sakupljanje komunalnog otpada u ukupnoj vrijednosti od 374.900 kn, te uz sufinanciranje

Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 149.960 kn.

4.4. Izgradnja sortirnice i kompostane

Iako bi idealno rješenje za smještaj planirane sortirnice bio prostor postojećeg deponija otpada Osojnica (koji bi se kroz rad sortirnice u velikoj mjeri i sanirao) i na kojemu postoji cjelokupna potrebna infrastruktura (niskonaponska mreža, vodoopskrba, cestovna infrastruktura), radi prostorno planske dokumentacije Općine Matulji i Primorsko-goranske županije to neće biti moguće osigurati.

»Komunalac« je iznašao rješenje za sortirnicu unutar svog novog poslovnog prostora u Jurdanima, međutim promjenom komercijalnih uvjeta preuzimanja otpada koji odlazi na reciklažu postala je upitna isplativost planiranog ulaganja. Stoga je potrebno u 2016. godini izraditi studiju isplativosti izgradnje sortirnice.

Do eventualne izgradnje vlastitog postrojenja za sortiranje otpada, Komunalac će imati ugovorenu predaju otpada namijenjenog daljnjoj uporabi sa tvrtkama koje preuzimaju, sortiraju i vraćaju u proizvodnju tzv. korisni otpad (trenutno je to ugovoreno s tvrtkom »Metis« d.d. Rijeka).

Kako biorazgradivi otpad sudjeluje u ukupnoj strukturi komunalnog otpada sa 36%, na smanjivanje ukupnih količina otpada značajno mogu utjecati i sami stvaraoci tog otpada kroz njegovo kompostiranje. U tom smislu se redovito provodi edukacija korisnika.

U točki 2. je navedeno da bilježimo veliko smanjenje količina biološkog otpada, te ponovno treba istaknuti da »Parkovi« d.o.o od rujna 2014. godine kompostiraju zeleni otpad s javnih površina. Procjenjuje se da je u 2015. g. tako zbrinuto oko 350-400m³ ili oko 120-140 tonabiootpada.

»Komunalac«, za sada, nije iznašao rješenje za lokaciju za eventualnu izgradnju kompostane za potrebe sve četiri jedinice lokalne samouprave.

4.5. Prijelaz na novi sustav obračuna i naplate sakupljanja i odvoza komunalnog otpadanije moguć prije donošenja podzakonskog propisa

U prethodnom izvješću o provedbi Plana gospodarenja otpadom za 2014. godinu naveli smo da do kraja 2015. godine očekujemo prijelaz na novi sustav obračuna i naplate sakupljanja i odvoza komunalnog otpada, no iz razloga, na koje ne mogu utjecati ni Grad Opatija ni »Komunalac«, do toga nije došlo. Trenutno nije niti moguće procijeniti kada će biti donijeti propisi koji trebaju omogućiti implementaciju Zakona.

Iako je Zakon o održivom gospodarenju otpadom stupio na snagu 23.07.2013. godine, njegova cjelovita primjena za sada nije moguća jer još nisu doneseni brojni podzakonski akti kojima treba biti razrađena ova materija.

Najvažniji od tih akata je Uredba o komunalnom otpadu koja do danas nije donijeta (zakonski rok za njeno donošenje bio je do 23. srpnja 2014. godine). Uredba je bila na javnoj raspravi u tri navrata, no njeno donošenje kasni već gotovo 2 godine.

Uredba je posebno značajna radi toga što se njome razrađuju pitanja koja trebaju biti regulirana odlukama jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada, način gospodarenja tim otpadom (standardi javne usluge, odvojeno prikupljanje otpada, reciklažno dvorište, način prikupljanja glomaznog otpada, zaključivanje ugovora o korištenju javne usluge, pravila za obračun naknade za javnu uslugu, evidencije o preuzetom komunalnom otpadu, doprinosi za otpad, korisničku naknadu za miješani komunalni otpad i za biorazgradivi komunalni otpad, naknadu za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, račun za javnu uslugu, izvješćivanje o radu davatelja usluga i dr.).

Također će na novi sustav obračuna i naplate utjecati i početak rada Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina, radi troškova obrade koji će trebati biti uključeni u cijenu usluge.

Svakako treba istaknuti i da primjena odvojenog sakupljanja i odvoza komunalnog otpada po odredbama Uredbe za komunalni otpad zahtijeva i donošenje:

- nove odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog otpada,
- donošenje novog cjenika za usluge prikupljanja i odvoza komunalnog otpada
- ustrojavanja evidencija i organizacije komunalnog društva sukladno toj Uredbi,
- revidiranje odluke o komunalnom redu.

4.6. Realizacija pilot projekta odvojenog sakupljanja otpadom

Komunalac d.o.o. je u listopadu 2014. pokrenuo pilot projekt odvojenog sakupljanja otpada na području Općine Matulji (u projekt je uključen dio centra Matulji - škola i višestambeno naselje M. Frlana, te naselja Principi, Obadi i Brajani).

U ožujku 2016. pilot projekt će započeti i na području Grada Opatije, u naseljima Veprinac i Poljane (oko 540 korisnika).

Pilot projekt provodi se po Operativnom planu provedbe pilot projekta odvojenog sakupljanja otpada donesenog po Komunalcu 15.2.2016. godine te prihvaćenog od gradonačelnika 18.2.2016. godine.

Za provođenje pilot projekta, izrađena su potrebne upute i letci, javnost je o tome upoznata putem web stranice Grada i Komunalca, te kroz sredstva javnog priopćavanja, a održani su i sastanci sa vijećima Mjesnih odbora Poljane i Veprinac. Tijekom ožujka će sve korisnike na ovim područjima posjetiti predstavnici Komunalca, predati im posude za otpad i osobno prenijeti upute o načinu

postupanja i planu odvoženja otpada za svako pojedino područje.

5. Zaključak

Za uspostavu sustava odvojenog sakupljanja otpada stvoreni su svi osnovni materijalni preduvjeti (potrebna oprema, vozila, te informatički sustav praćenja odvojenog sakupljanja otpada), no puna implementacija sustava nije moguća do donošenja Uredbe o komunalnom otpadu.

Do donošenja potrebnog podzakonskog propisa, Komunalac i Grad Opatija će kroz realizaciju pilot projekta (i uključivanja u njega drugih dijelova Grada) nastojati provesti Zakon u dijelu organiziranja odvojenog sakupljanja otpada, dok će odredbe o tome da korisnici plaćaju stvarne troškove za vlastite količine otpada biti moguće provesti tek po donošenju Uredbe.

Nakon donošenja Uredbe biti će potrebno:

- uskladiti akte Grada Opatije i »Komunalca« u roku propisanom uredbom (u nacrtu uredbe bio je zadan rok od 3 mjeseca),
- postepeno provoditi sustav na terenu, kroz razdoblje od 6 mjeseci, zbog obveze osobnog izjašnjavanja korisnika o načinu predaje otpada i obveze zaključenja posebnog ugovora s njime.

Izgradnji reciklažnog dvorišta Grad Opatija će pristupiti po definiranju lokacije za smještaj istoga u postupku izmjena i dopuna UPU-a.

KLASA: 363-01/16-01/52

UR.BROJ: 2156/01-03-16-1

Opatija, 4. ožujka 2016.

GRAD OPATIJA

Gradonačelnik
Ivo Dujmić, ing., v.r.